

حقوق بین الملل کیفری و فلسفه

ویراستاران

زاخاری هاسکینز

لاری می

استاد فلسفه دانشگاه سنت لوئیس واشنگتن

استاد فلسفه دانشگاه وندر بیلت،

وینسین برنارد فلسفه و اخلاق عمومی

ترجمه

پیمان نمایان

مدرس دانشگاه وینسین برنارد دوره دکتری حقوق کیفری دانشگاه خوارزمی

پهیل کبیری

مدرس دانشگاه وینسین برنارد دوره دکتری حقوق کیفری دانشگاه خوارزمی

تقریر

دکتر محمد جعفر حبیبزاده

استاد حقوق کیفری و جرم‌شناسی دانشگاه وینسین برنارد

مجمع علمی و فرهنگی مجد

عنوان و نام پدیدآور	: حقوق بین الملل کیفری و فلسفه/به اهتمام
مشخصات نشر:	صحیح: ویراستار/ زاخاری هاسکینز، لاری م، ترجمه‌ی پیمان نمایان
شابک	: تهران، مجد، ۱۳۹۳.
موضوع	: ۸-۱۹۱-۱۹۳-۶۰۰-۹۷۸
موضوع	: جرایم بین المللی
شناسه افزوده	: جرایم بین المللی - فلسفه
شناسه افزوده	: کیفری، سهیل - مترجم
شناسه افزوده	: می، لاری، ۱۹۵۲ - م.
موضوع	: هاسکینز، زاخاری. ۱۹۷۳ - م.
رده‌بندی کنگره	: عدالت کیفری
رده‌بندی دیویی	: KZ۷۰۰/۷ ۳۱۳۹۳
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۴۵/۰۲۳۵
	: ۳۵۳۵۷۸۱

هرگز تکثیر نمی‌شود یا قسمتی از کتاب بدون اجازه پدیدآورنده، خلاف قانون، شرع و اخلاق است.
میراث تخلف را به دفتر مرکزی مجد گزارش فرمایید.

حقوق بین الملل کیفری و فلسفه

ویراستار: لاری می، زاخاری هاسکینز

مترجم: پیمان نمایان سهیل کیفری

استاد: مجد

چاپ اول: ۱۳۹۳ تعداد: ۵۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ و منحصراً «مجد» است.

دفتر مرکزی:

تهران، میدان انقلاب، خیابان وحید نظری، تقاطع خیابان فروردین، پلاک ۱۰۸

تلفن و دورنگار: ۶۶۴۹۵۰۳۴ - ۶۶۴۱۲۰۷۸ - ۶۶۴۳۸۰۳۸

شابک: ۸-۱۹۱-۱۹۳-۶۰۰-۹۷۸

ISBN: 978-600-193-191-8

شعبه فروردین: خیابان ۱۲ فروردین، مقابل تعزیرات، پلاک ۲۸۳، طبقه دوم، تلفن: ۶۶۴۱۲۰۷۸

شعبه اردیبهشت: خیابان اردیبهشت (منیری جاوید)، تقاطع شهدای ژاندارمری، پلاک ۵۷، تلفن: ۶۶۴۸۶۸۷۴

شعبه یزد: خیابان فرخی یزدی، مجتمع تجاری شقایق، طبقه هم کف - تلفن: ۶۶۴۸۶۷۰ - ۰۳۵۱

شعبه مشهد: خیابان دانشگاه، بعد از چهارراه دکتر، بازار کتاب گلستان، پلاک ۲، تلفن: ۸۴۰۵۵۳۷

www.majdlaw.ir

E-mail: majdlaw92@gmail.com

سیستم اشتراک پذیری «مجد»:

ارسال پیامک حاوی نام و نام خانوادگی و شغل (در صورت تمایل) به شماره ۳۰۰۸۷۷۶۷

فصلنامه حقوقی مجد با ارائه مقالات اساتید میرز حقوق کشور به طور منظم منتشر می‌شود.

فهرست مطالب

تقریظ جناب آقای دکتر محمدجعفر حبیبزاده.....	۹
مقدمه مترجم.....	۱۲
تقدیم لاری می و زاخاری هاسکینز.....	۴۴
بخش اول: حق حاکمیت و صلاحیت قضایی جهانی.....	۶۱
فصل اول: برائت بین‌المللی و صلاحیت قضایی جهانی.....	۶۳
گفتار اول: جرم‌های بین‌المللی خاص.....	۶۹
گفتار دوم: آیا دزدی دریایی یک جرم بین‌المللی است؟.....	۷۲
گفتار سوم: تفاوت میان جرم علیه امنیت ملی و جرم علیه جامعه بین‌الملل....	۸۰
گفتار چهارم: اولویت ادعاهای صلاحیت قضایی.....	۸۸
فصل دوم: حق حاکمیت کشورها به عنوان مانع برای حقوق بین‌الملل کیفری.....	۹۵
گفتار اول: حق حاکمیت کشورها و حقوق بین‌الملل کیفری: دو دیدگاه لارمی و منتقدان او.....	۹۶
مبحث اول: دیدگاه هابزی.....	۹۶
مبحث دوم: دیدگاه آلمن و ولمن.....	۹۹
مبحث سوم: در باب شباهت‌های بین دیدگاه‌ها.....	۱۰۰
گفتار دوم: حق حاکمیت وست فالیابی و خطر نابهنجاری تاریخی.....	۱۰۲
گفتار سوم: بازسازی حق حاکمیت به صورت یک مسئله‌ی فلسفی و نهادینه.....	۱۰۸
گفتار چهارم: بحث‌هایی به نفع پیش فرض جامع مداخله.....	۱۱۰
مبحث اول: بحث «می» راجع به ثبات داخلی.....	۱۱۱

- مبحث دوم: بحث و استدلال آئین و ولن از طریق اصالت ۱۱۴
- مبحث سوم: بحث و استدلال واقع بینانه‌ی آئین و ولن ۱۱۷
- گفتار پنجم: مضمون‌هایی برای بحث‌های مربوط به محاکم کیفری بین‌المللی ۱۱۹
- فصل سوم: دادگاه‌های کیفری بین‌المللی، حاکمیت قانون، و پیشگیری از صدمه: برقراری عدالت در دوران بی‌عدالتی ۱۲۲
- گفتار اول: بحث‌هایی به طرفداری از نظام حقوق بین‌الملل کیفری ۱۲۳
- گفتار دوم: نظریه‌ی «پیروی نسبی» و دادگاه‌های بین‌المللی ۱۲۹
- گفتار سوم: چارچوب حاکمیت قانون ۱۳۲
- گفتار چهارم: حاکمیت ۱۳۴
- گفتار پنجم: انگیزه‌ی صدمه: نقشی برای دیوان کیفری بین‌المللی ۱۳۶
- بخش دوم: فرهنگ، گروه‌ها، شرکت‌ها ۱۴۱
- فصل چهارم: فرهنگ جرم‌انگاز ۱۴۳
- گفتار اول: حقوق کیفری و معیارهای متفاوت صدمه‌ی جسمی ۱۴۶
- مبحث اول: کاربردهای حقوق کیفری در دسته‌برای تغییر دادن رسم‌های اقتصادی و فرهنگی ۱۴۶
- مبحث دوم: کاربردهای حاضر رویه‌ی قضایی کیفری تحت حقوق بین‌الملل بشر دوستانه ۱۴۸
- مبحث سوم: کاربرد حاضر حقوق کیفری در خصوص تعارضات حقوق بشر بین‌المللی ۱۵۱
- گفتار دوم: منطق کاری برای به کارگیری حقوق کیفری ۱۵۶
- گفتار سوم: وجه تمایز بین حقوق بین‌الملل بشر دوستانه و حقوق بشر بین‌الملل ۱۵۷
- گفتار چهارم: چارچوب حقوق کیفری ۱۶۱

فصل پنجم: شناسایی گروه‌ها در موردها نسل‌کشی	۱۶۴
گفتار اول: گزارش کمیسیون تحقیقات بین‌المللی دافور	۱۶۷
گفتار دوم: ادراک تشخیص هویت گروهی	۱۷۱
گفتار سوم: اعتراض‌هایی از دیدگاه ویلیام شایاس	۱۷۶
گفتار چهارم: اعتراض‌های دیگر	۱۸۰
گفتار پنجم: چند تغییر پیشنهادی در حقوق بین‌الملل	۱۸۴
فصل ششم: محاکمه‌ی شرکت‌ها در قبال ارتکاب جرائم بین‌المللی: نقشی برای حقوق داخلی	۱۸۷
گفتار اول: حقوق قوانین داخلی در خصوص شرکت‌ها در مقابل جرم بین‌المللی	۱۹۲
گفتار دوم: مقایسه‌ی ملی	۱۹۸
مبحث اول: فرد، شرکت حقوق کیفری	۱۹۸
گفتار دوم: حقوق بین‌الملل و ارزی بودن حقوق کیفری	۲۰۹
مبحث چهارم: قابل پیش بینی بودن	۲۱۵
مبحث پنجم: روابط خارجی	۲۱۶
گفتار سوم: آینده: افق و چشم‌انداز	۲۲۲
بخش سوم: عدالت گسترده و دادرسی‌های کیفری بین‌المللی	۲۲۵
فصل هفتم: خسارات زیست محیطی پس از جنگ: مطالعه عدالت پس از جنگ	۲۲۷
فصل هشتم: دفاع از خود دولت و قضیه گوانتانامو	۲۴۴
گفتار اول: فوریت، اقتضا، تناسب و خلیج گوانتانامو	۲۴۹
مبحث اول: محدودیت فوریت	۲۴۹
مبحث دوم: محدودیت ضرورت	۲۵۲

مبحث سوم: محدودیت تناسب.....	۲۵۳
گفتار دوم: محدودیت جد و تلاش در خور.....	۲۵۵
گفتار سوم: کنش ها و واکنش ها.....	۲۶۵
گفتار چهارم: آیا سازوکارهای ممکن دیگری وجود دارد؟.....	۲۷۱
فصل نهم: سیاسی شدن حقوق بشر با استفاده از حقوق بین الملل.....	۲۸۰
گفتار اول: یک مسئله ی تنوریک - عملی.....	۲۸۱
گفتار دوم: اسرائیل - فلسطین برای شرح تبیینی.....	۲۸۷
گفتار سوم: قربانی کیست؟.....	۲۹۴
بخش چهارم: گفتار و ارزش.....	۳۰۳
فصل دهم: توجیه کیفری چوب بین المللی.....	۳۰۵
گفتار اول: ماهیت جرائم بین المللی.....	۳۰۷
مبحث اول: یوگسلاوی.....	۳۰۷
مبحث دوم: رواندا.....	۳۱۰
مبحث سوم: اوگاندا.....	۳۱۳
مبحث چهارم: اختصار.....	۳۱۷
گفتار دوم: پیشگیری.....	۳۱۷
گفتار سوم: گویاگرایی.....	۳۲۶
فصل یازدهم: سازش سیاسی و محاکم کیفری بین المللی.....	۳۳۳
گفتار اول: شرایط اجتماعی قانون.....	۳۳۶
گفتار دوم: نبودن شرایط اجتماعی و اخلاقی در بافت های گذاری.....	۳۴۳
گفتار سوم: همکاری محاکم کیفری بین المللی.....	۳۴۹
گفتار چهارم: اعتراض های بررسی شده.....	۳۵۵

تقریظ جناب آقای دکتر محمدجعفر حبیبزاده

در تقسیم‌بندی رشته‌های مختلف حقوقی، عنوان حقوق کیفری بین‌المللی از موضوع‌هایی است که دارای اهمیت فراوان است و موضوع‌های آن با حقوق داخلی و حقوق بین‌الملل مشترک است. در تعریف ساده و سستی، حقوق بین‌المللی کیفری گفته می‌شود «شاخه‌ای از حقوق کیفری داخلی است که مجموعه موضوع‌ها و مسأله‌های ناشی از ارتکاب یک جرم را در سطح بین‌المللی مورد بررسی قرار می‌دهد.»^۱ با گسترده و پیچیده شدن موضوع‌های این رشته از حقوق و پیدایش نهادهای بین‌المللی، مانند دیوان بین‌المللی داد و ستری، اهمیت این رشته از حقوق بیشتر مورد توجه حقوقدانان قرار گرفته است. بررسی از حقوقدانان بر این باورند این رشته شامل مطالعاتی می‌شود که بر اساس آن حقوق بین‌الملل در تقابل و تضاد با جنایاتی که دارای ویژگی بین‌المللی هستند به نظر گرفته می‌شود.^۲ معنا و مفهوم «حقوق کیفری بین‌المللی» در قرن نوزدهم و بیستم تا به امروز یکدیگر متمایز شده است؛ زیرا در قرن نوزدهم این حوزه حقوقی بیشتر دارای ویژگی‌ها و خصیصه‌های ملی و سرزمینی بود، در حالی که در قرن بیستم و به خصوص اواخر این قرن با شکل‌گیری محاکم کیفری بین‌المللی این رشته بیشتر به سمت «بین‌المللی» گسترده و پیچیده و غیرقابل انکار بین‌المللی پیدا کرده است.^۳ به همین دلیل، برخی از نویسندگان فرانسوی، از جمله «جین فرانکویر رولت»^۴ با جدیت تمام به دنبال نظامی کردن صداقت بین دو

1 -Alland (Denis) et Rials (stephane), *Dictionnaire De La Culture Juridique*, lamy -puf, 2003, pp.515-516.

2 -Michel Massé, *L'utopie en marche in le Droit Pénal a L'épreuve de L'Internationalisation*, Marc Hezelin et Robert Roth, Bruylan, p.153.

3- Internationalisation

4- Huet (André) et koering-Jolin (Rnnée), *Droit Péna International*, Themis droit-puf, 2005 , pp.1-2.

5- Jean-Francois Roulot

حوزه «حقوق کیفری بین المللی» و «حقوق بین الملل کیفری» هستند.^۱ صرف نظر از دغدغه تعریف و مبانی معرفت شناختی این دو گرایش، این قلمرو به رغم آن که از نظر علمی به صورت مستقل قابل طرح است، اما از آنجا که از حقوق بین الملل عمومی و حتی از روابط بین الملل برای بازوری خود بهره می برد، حکایت از آن دارد که در قلمرو حقوق بین الملل قرار گرفته است. البته در نظام های انگلو ساکسون، تفکیک و تمایز مذکور مانند نظام حقوقی فرانسه به عمل نیامده و منظور از آن بررسی جرایم بین المللی و صلاحیت مراجع بین المللی یا ملی برای مقابله با این نوع جرایم است. بدینسان، در حال حاضر در «حقوق کیفری بین المللی»، قلمرو صلاحیت مراجع داخلی و قوانین داخلی ملی می کنند. واقعیت آن است که تفکیک سستی بین «حقوق کیفری بین المللی» و «حقوق بین الملل کیفری» در کشورهای رومی- ژرمنی هم کمتر دیده می شود. براین اساس، برانزگفت حقوق کیفری بین الملل قواعد و مقرراتی است که در مورد جرایم ارتکبی اتباع کشورها در سطح بین المللی، اعم از این که طبع موضوع بین المللی باشد (یعنی با دخالت یک عنصر خارجی) یا این که از لحاظ منبع، بین المللی باشد، محاکم صالح و چگونگی تن مجازات و اجرای آن و همکاری بین المللی و مبارزه با بزهکاری بحث می کند. این روش باید از منظر تحولات بین المللی به ویژه فعالیت های سازمان ملل متحد و نهادهای بین المللی و منطقه ای مورد توجه قرار داد.

کتاب *"International Criminal Law and Philosophy"* به عنوان مجموعه ای از مقاله های راجع به حقوق بین المللی کیفری را ارتباط مفاهیم آن با فلسفه، توسط *"Larry May & Zachary Hoskins"* تصنیف شده است که نویسندگان به بحث های مختلف در این زمینه پرداخته اند. از آنجا که در داخل کشور مطالعه در این زمینه با فقر منابع قابل استفاده مواجه است؛ ترجمه کتاب در دسترس آقای پیمان نمایان می تواند قدمی مثبت در جهت انتقال مفاهیم تخصصی این رشته از حقوق باشد و زمینه مطالعه و تحقیقات بیشتر در این زمینه را فراهم کند و حقوق داخلی را از این جهت ارتقا بخشد. به این لحاظ کار ترجمه این کتاب، دارای ارزش

1-Michel Massé, *à La Recherche d'un Plan Peut-être Même d'un Titre Pour une Nouvelle Discipline Juridique in Apprendre à Douter, Question de droit, Question sur le Droit*, pulim, 2004, p.721.

قابل درک است و می تواند محققان حقوق کیفری را در جهت تعمیق مطالعات خود در این زمینه کمک کند. به این لحاظ اینجانب به نوبه خود از تلاش ایشان در ترجمه این کتاب قدردانی می کنم و امیدوارم تلاش ایشان علاوه بر ایجاد زمینه مناسب در جهت مطالعه محققان، زمینه ایجاد رشته «حقوق کیفری بین المللی» در دانشگاه ها را نیز فراهم کند.

دکتر محمدجعفر حبیب زاده

استاد حقوق کیفری و جرم شناسی دانشگاه تربیت مدرس

www.ketab.ir